

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIJOUS 9 DE SETEMBRE DE 1880

438

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er — SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ. — Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA.—Sant Gorgoni.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Nostra Senyora de la Misericordia de religiosas terciarias.

Espectacles.

PÚBLICHS.

TEATRO ESPANYOL.—Companyia d'òpera italiana.—Societat Latorre.—Avuy, la òpera en 4 actes, *Rigoletto*. Entrada 3 rals. A dos quarts de nou.

Lo dissapte pròxim tindrà lloch la primera representació de la òpera, *Traviata*.—Se admeten encárrechs en contaduría.

TEATRO TIVOLI—Avuy, quinta audició *Svea*.—A dos quarts de nou.—La divertida sarsuela catalana en 2 actes, *L' Angelet y L' Angeleta* y la en un acte, *De dalt à baix*. En lo primer intermedi se presentarà lo quarteto *Svea* á cantar *Las Aspiraciones*, quarteto del Mestre Fegner. En lo segon cantarán *Un potpourri sobre cançones nacionals de Suecia del Mestre Lednarle*.—Entrada 2 rals.

Demá sexta audició del quarteto *Svea*.—Se despatxa en contaduría.

BON RETIRO.—Avuy á dos quarts de nou.—Benefici del senyor Isern.—Ropa blanca, la tragedia, *Sofronia*, estreno de *Tanner!*, lo ball, Las odaliscas y la comèdia de don E. Aulés, *Tres bianchs y un negre*.—Entrada un ral y mitx.—No's donan salidas.

PRAT CATALÀ.—Avuy á dos quarts de nou. Dia de Moda.—Concert per la reputada Banda de Artilleria.—Entrada 4 quartos.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plaça de Catalunya.—Avuy á dos quarts de nou.—Dia de Moda.—Funció extraordinaria composta dels mes aplaudits exercicis y la tretze representació de la molt interessant pantomima *La lámpara maravillosa*.—Entrada 3 rals.

PARTICULARS.

TEATRO DE NOVETATS.—Teatro Escola.—Societat Acadèmia Melodramàtica.—Funció pera lo pròxim dissapte 11 del corrent, la òpera, *Lucía*.—Localitats en lo mateix teatre.

Reclams

GRANATE montat fi, en or. Gran baratura en arrecadas, medallons, y anellas última novetat. Basar Parisen, Rambla del Centre, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

PEL

BORRISOL ó pel monxi. Desapareix en quatre minuts usant lo DE-PILATORI INGLÉS, sens que la salut ni la pell sufreixin cap perjudici. Farmàcia de la Corona, Carrer de Gignás, núm. 5.

METALL

BLANCH GARANTIT.—Rich y abundant assortit ent tota classe d'objectes pera us domèstich, fondas y cafès. —Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisen, 35. Rambla del Centre al costat del Passatge de Bacardí.

AVIS als senyors PROPIETARIS

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura. —Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y variat assortit desde l' preu de 2 rals pessa en endavant.—Se reben encárrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

RELLOTJES

Nou y variat assortit en remontoirs desde 2 duros un. En nikel màquines garantides per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lley desde 18 duros. Basar Parisen, Rambla del Centre, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

HERPES,

sarna, escrófulas y demés humors, aixis interns com externs. No descuidar que'l Rob antiherpètic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únic que 'ls cura radicalment, sens que may d'onguin senyal d' haber existit.—Vejis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plaça de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

VENEREO

Sa curació es prompta, radical y segura, sense mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; l' venereo, en ti, en totes las seves formes, per crònic que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vejetal.—Vejis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA, plaça de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

TAPETES

del AFGHANISTAN. Especials pera sobre-taula de menjador.

34, Tapineria, 34.

Colegi de Sant Ildefons

COPONS, 7, BARCELONA.

Primeria y segona ensenyansa.—Ensenyansa mercantil completa.—música.—Dibuix.—Gimnastica.—Carreras especials.—Idiomas.—Professorat numeros y escullit.

Espacios é higienich local. Métodos especiales d' ensenyansa.

ACADEMIA DE CORTE PERA 'LS SASTRES

Escudellers, 48, 2.º

Per 30 pessetas s' ensenya á tallar en quinze llissons. També s' construeixen trajes á mida ab la mes refinada elegancia á preus baratissims; traje ab jaqué 15 pessetas, traje ab americana, 13 idem.

Escudellers, 48, 2.º

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa s' renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocar-se. Llibreteria, 13.

LA UNIVERSAL

Gran basar de sastrería, robes fetas y à mida; carrer Nou, núm. 10 botiga.

Grandiós y variat assortit de trajes, última novetat, confeccionats ab l' esmero que te ja acredita dit establecimiento.—Trajo complert de 6 y 112 duros fins á 15.—Local y gèneros del país y extranjers separat pera la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga, Barcelona.

LA EMPERATRIZ
3 ESCUDILLERS BLANCHS 3.

VERMOUTH DE TORRAS.

Aqueix ví, lleugerament amarch, pro d' un sabor agradable y d' un aroma esquisit, está compost ab plantas sumament medicinals y salutíferas.

Es tónich, estimulant y anti-nerviós, y convé particularment, barrejat ab aigua, als convalecents, á las personas débils y nerviosas, als que pateixen del ventrell, dolors de cap, etc., etc. De venda en las principals farmacias y en casa de son autor

Rambla de Sant Joseph, n. 9.

DEPURATIU (*Mauri*), bo pera totas edats; n' hi ha prou ab 4 ampollas, prenenlas seguidas, pera la curació dels herpes venéreos, sifilitichs y escrofulosos. Farmàcia de Nostra Senyora del Remey, carrer Tallers, 44. — Consulta médica de 11 á 1 gratis.

Joaquim Ortiz L' únic mestre que ab 8 llissons ensenya de ballar pera sortir d' un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals. — Hospital, 96, pis primer.

VENDA. En lo terme de Vila-nova del Picat, y distant una hora de Lleyda, hi ha una finca al mitx de dues carreteras de primer ordre, que te un salt d' aigua format pel canal de Lleyda d' uns quatre metres d' alsada, molt aproposit per una fàbrica. Son duenyo la vent en tot ó en part, y donarán rahó en lo carrer Nou de la Rambla, 94, entressuelo.

EDUARDO LOPEZ.

Classes de càlcul mercantil, teneduría de llibres, reforma de tota classe de lletra, ortografia y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Cárme, 19, 1º

Secció d' economia DOMÉSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Bou de 1. ^a á 22 quartos terça, ab os;	á 28 id sense
Id. de 2. ^a á 18 id.	id. id. á 24 id. id.
Id. de 3. ^a á 14 id.	id. id. á 20 id. id.
Badella á 24 id.	id. id. á 34 id. id.
Moltó en general.	á 22 id terça
Id. en las taulas de preferencia.	á 20 id. id.
Cap de Bou.	á 14 id. id.
Pota de id.	á 10 id. id.
Tripa de id.	de 18 á 20 id. id.
Cap de Badella.	á 16 id. id.
Pota de id.	á 12 id. id.
Tripa de id.	de 20 á 24 id. id.
Tossino. Carnsalada.	de 24 á 26 id. id.
Llangonissa.	á 7 id. id.
Pernil de la terra.	á 5. id. id.
Butifarra blanca.	á 6 id. unsa.
Id. negra.	á 3 id. id.
Raim moscatell á 5 y 6 quartos la lliura.	
Patatas.	á 2 id. id.
Sigrons	á 4, 6 y 8 id. id.
Tomatechs de Mataró.	
Dé pera á 5 y 6 pessetas quintá.	
Ensiám, 1 un quarto.	
Ous del país á 5 rals la dotzena.	
Id. estrangers á 4 rals y mitx id.	
Préssechs los millors á 2 y 3 quartos un.	
Taronjas á 14 y 16 quartos dotzena.	
Pebrots á 1 quarto un.	
Monjetas tendras Tarragoninas	
son las millors; petitas á 7 y 8 quartos lliura.	
Id. id. de las grossas á 4 y 5 id. id.	
Id. rênegas á 4 id. id. id.	
Alberginias á 5 quartos dotzena las millors.	

Figas sajolas á 5 quartos dotzena.
Cols á 1, 2 y 3 quartos una.

Pescaterías. — *Mercat del dematí.* — Molt es- cás y á preus bastant pujats 'l llus bastant viu 's venia á 5 rals y mitx y á 6 la terça; molls y con- grà á 6; castanyola á 20 quartos; tunyina á 18; y 'l surell, boga y saító á 16 y sardineta á 12.

Mercat de la tarda. — De aquest no 's mencio- nan preus per ser dia de festa.

Secció Literaria

LA DIDA D' UN REY.

I

Me n' han fet dida del rey,
fillet meu de mas entranyas,
deixa 'l pit que estás xuclant
que eixa llet me 'l han comprada;
me 'l han comprada á pes d' or
y no la pagan encara,
que la sang que 's dona á un fill
ab res del mon pot pagarse.
Sols per tú ho he fet fillet
á qui estim ab tota l' ànima,
per véuret rich algun jorn,
ambició de tota mare.

Soch dida d' un rey
per cubrirne d' or
al fill que jo estim,
al rey del meu cor.

II

Jo de tú 'm tinch d' allunyar
y 'l dolor sento que 'm mata;
diu que 'l temps passa volant,
¡mes ay! no pas per la mare
que deixa son pobre fill
al recó d' unas montanyas
per trovase en una Cort
ben rebuda y festejada,
y que ab la llet de sos pits
tot un princep s' hi regala
entant que 'l qui te mes dret
se mor potser d' anyoransa.

Soch dida d' un rey
per cubrirne d' or
al fill que jo estim,
al rey del meu cor.

III

Quan ja comensi á parlar
ensenyeuli 'l nom de mare,
que si 'm reb ab aquest nom
quan retorni á la montanya,
dels dolors qu' hauré sofert
ja 'm daré per ben pagada,
y ab lo crit de: ¡fill del cor!
sortintme dels fons de l' ànima,
jo á sas plantas posaré
lo profit de mas soldadas,
lo preu de la sang del cos
que al engendrarlo engendrava.

Sent dida del rey
ja cubriré d' or
al fill que jo estim,
al rey del meu cor.

IV

Mes si 'l mal d' anyoram
en ton pit tragués brotada,
y la Mort vingués per tú
allunyantnos mes encara,
malehida l' ambició
que dins mi s' ha despertada,
malehit siga 'l moment
en que deixí estas montanyas,
y en mon sér quedí reclós
l' amarch plor de l' anyoransa
fins que 'm trovi á ton costat
allí dintre la fossana.

Sent dida del rey
si mon fill se mor
guanyaré diners,
¡mes ay! perdré 'l cor!

A. GALLARD.

Secció de Notícias

BARCELONA

Disposició acertada. — Lo senyor Gobernador civil d' aquesta província ha disposat ja fa uns quants dies que 'ls intérpretes portin un distintiu á fi de que los extrangers sapigan á qui 's confian. Lo distintiu consisteix en portar dos galons d'or en la gorra y lo número corresponent á sa antigüetat y matrícula.

Castellanisme. — Un periódich que 's publica en Catalunya baix lo títol de «Diario de Reus» ha insertat en sus columnas un suelto en forma de diálech, que l' hauriam cregut copiat de «El Imparcial», «El tiempo», «La Epoca» ó qualsevol altre periódich madrilenyo á no referir-se á una ciutat de província, á Reus.

L' objecte del suelto mencionat es indifinible (per no donarli altre calificatiu.)

Se murmura en ell porque los regidores de Reus en las sessions del Ajuntament, fan us de la llengua provincial, de la llengua propia, de la llengua catalana. Es d' advertir que lo «Diario de Reus» no alega mes que rahons de bugadera contra un procedir tan digne y lògich com lo dels regidores de Reus. Diu, entre otras cosas que parlant català, aquell periódich no comprend lo que 's diu en las sessions municipals, com si las sessions se fessen per ell.

Es de advertir que lo «Diario de Reus» es conservador y per lo tant partidari de la *unitat en tot*, així en los códichs com en la llengua y las costums. Per aixó vol que tothom parli la llengua «oficial», la llengua madrilenya, com si aixó degués reportarnos alguna ventatja.

Fan molt be los regidores de Reus en parlar la llengua que 'ls es propria y desitxariam que 'l municipi barceloní susstrayentse á rancias preocupacions imités tal exemple. Així las sessions lluny de semblar una comèdia, tindrian carácter propi que avuy prou falta los hifa.

Casa de Socorros del Districte segon. — Los auxilis prestats pels metjers de guardia de la Casa de Socorros del Districte segon, situat en lo carrer de Ronda de Sant Pere número 172, durant l' últim mes d' Agost, han sigut 43. D' aquests hi han hagut 19 individuos que 's presentaren ab contusions mesó menys graves, alguns ab sub-luxacions; 20 ferits; 2 ab fractura simple d' algun membre; 1 ab mossegada y 1 ab accidents nerviosos.

Aquests accidents foren produïts: 13 trevallant; 10 casuals; 7 per atropells en la via pública; 1 jugant y 2 per lo tran-via.

Entre las operacions que 's practicaren en la citada casa, hi ha 1' amputació d' una cama y dos de dits del peu.

A mes se feren, durant lo citat mes d' Agost, 15 visitas urgents á malalts de fora la Casa de Socorros.

Concerts. — En nostra ciutat está organisantse una agrupació de jovenets, ab l' intent de donar alguns concerts en Reus y Tarragona.

Opera en Novetats. — Dissapte en lo teatre de Novetats la «Escola Melodramática» posará en escena la ópera «Lucia» podent creure fundadament que hi haurá

molta concurrencia atesas las simpatias que adquirí la Escola mencionada en las representacions que doná temps enrera.

Tanner!—La pessa que ab aquest títol s'estrena avuy en lo teatro del Bo-Retiro en la funció qu'es donarà á benefici del galan jove senyor Isern, es original dels festius poetas senyors Verdú y Palà.

Teatro Espanyol.—Lo próximo dis-sapte se posará en escena en aquest coliseu la ópera del mestre Petrella *Jone*, en la qual hi cantarà lo baix senyor Cherubini, qui ha tingut de ferse càrrec de son paper ab pochs días, puig l'ópera que havia de ferse era *Roberto il diavolo*, obra de la que se ha tingut de desistir per no esser apròposit las taules del teatro Espanyol.

Lo dilluns sortí cap á Sant Petersburg lo mestre Dalmau, qui durant sa ausència serà reemplassat per lo senyor Sanchez.

Avis.—Per la Redacció de *La Raza Latina* se 'ns ha suplicat la inserció del següent suelto:

«La Redacció y Administració de *La Raza Latina* participa á sos abonats y al públich en general, que habentli exigit la fiscalia de imprempita la traducció castellana firmada per lo director, de tots los originals escrits en idiomas extranjers, se trova en la impossibilitat de publicar son segon número en lo dia de avuy com estabat anunciat.

Encara que l'cas no está previst per la llei y la exigencia no se ha trasmittit oficialment, condició necessaria per erigir son cumpliment, *La Raza Latina* aplassa sa publicació per no exposarse á un percañs, fins saber á qué atendres respecte á aquest assumpto, y suplica al públich li dispensi aquesta irregularitat completament agena á sa voluntat y de la que promet indemnizarlo.»

Concert.—Avuy al vespre lo aplaudit músich senyor Serret junt ab sos companys, donarà un concert en lo concorregut café de «La Perla», al qual es d'esperar no hi faltarán los amants de la bona música.

La carta de Madrit.—Avuy no podem publicar la carta del nostre corresponsal de Madrit, perque ahir no vam rebre l'correu corresponent.

Casas de Socorro.—Ahir foren auxiliats en la casa de Socorros del districte quart, una dona que barallantse rebé algunes contusions en la cara; un jove ab una luxació en lo peu per efecte d'una caiguda y un'altra dona ab feridas en la cara y coll.

Robo.—Ahir sigué robat un cabasset ab cinquanta pessetas y mitxa, d'un apotecari de la Rambla d'Estudis.

Intent de suicidi.—Una dona que viu en lo carrer del Regomir intentá ahir suicidarse, bebentse al efecte una gran poció de «sal fumant»; sigué auxiliada en la casa de socorros del districte de Llotja.

Fracturat.—Un noy jugant ab altres per los carrers d'Hostafrancs, caigué ahir y's fracturá una cama; lo conduhiren á l'arcaldia ahont se'l curá.

Queixa.—S'han vingut á queixar alguns vehins dels carrers Vermell, Mitxá

de la Blanqueria, Pou de la Figuera y demés d'aquells barris, sobre l'escàndol que cada dia hi te lloch; puig se converteixen aquells carrers en un siti pestilencial despedint un mal olor que fa impossible son trànsit de las 9 de la nit amunt, atesas las circumstancies de que la majoria de las famílies que habiten aquells barris, son pobres y no poden disfrutar de locals prou higiènichs.

Senyors pares de Barcelona, una mirada compasiva per aquells barris y de segur que hi posarán remey.

Reunió.—Avans d'ahir va celebrarse la reunió d'accionistas del tranvia de Barcelona, Ensanche y Gracia, en la que després de pèndrers varios acorts á fi de mellorar lo servei públic donant l'importància merescuda pera que adquiereixi l'desarrolllo possible, previa dimissió de la Junta Directiva se procedí á la elecció de la que debia sustituir la, resultant elegits: President, don Joseph Bonet; vocals: don Antoni Claramunt y Amat y don Joseph de Fortuny ab sos correspondents suplents.

CATALUNYA

Granollers, 6 de Setembre.—En lo saló anomenat de casa Planas tingué lloch ahir, á las deu del dematí, una gran reunió de demòcratas històrichs. L'objecte de la reunió era manifestar la conveniència de que 'ls demòcratas històrichs s'organessin, ja que la organisió es la primera necessitat d'un partit. Així ho manifestá un dels individuos que forman part del Comité local interí, donantse tot seguit lectura de la carta-circular de don Francisco Pi y Margall, que fou rebuda ab una salva d'aplausos.

Lo senyor Marcelino Juvany prengué la paraula, expressant la gran satisfacció que sentia, al veure que, després de set anys de silenci lo partit democràtic històrich se presentés tant numerós; satisfacció que aumentava al recordar los grans treballs que s'han fet per amichs (ó que així se titulan) y per enemichs, al efecte de portar la perturbació en lo partit. Si sense comunicarse apena, lo partit se trobaba tant numerós, motius hi havia per creure que aumentarien una vegada organitzats y saludá als que no havian desertat de sas banderas; paraulas que foren sumament aplaudidas, com també las que pronunció lo senyor Llorens Ardid, al dir que trobaba entre 'ls concurrents als amichs polítics d'altres temps als que exhortá á continuar ab decisió baix la bandera democràtica històrica.

Reus 7.—Lo mercat d'ahir se celebrá ab escassa concurrencia, fentse molt pocas operacions.

Segueix la calma en los vins y aiguardents, puig los preus continuau sent nominals.

Los olis están encalmats y de baixa.

La atmetlla mollar s'ha pagat á 42 pessetas y mitxa l'sach de 50 kilos; la de esperansa de onse á dotse duros quintá.

Santa Perpètua de Moguda 7.—Acaba de tenir lloch en aquesta població la tradicional festa major, la que ha sigut en extrém lluïda, tant per la concurrencia com per los expléndits divertiments populars que han tingut lloch.

Los Muxins y Fatxendas de Sabadell, no han deixat res que desitxar, puig las dos foren en extrem aplaudidas. Debem fer constar que la orquestra dels Muxins en las serenatas que doná al Arcalde en los días 5 y 6, executaren un *Carnaval de Venecia*, obligat de cornetí lo primer dia y de clarinet lo segon á la perfeció, essent molt aplaudits així com també foren las demés pessas que executaren en las mencionadas serenatas y en lo ball.

MOVIMENT CIENTÍFICH Y ARTÍSTICH.

Vetllada literaria-musical de Gracia.—La vetllada literaria que avans d'ahir vespre se celebrá en lo espayós local del *Centre Graciense*, estigué favorescuda d'una numerosa y distingida concurrencia. Se llegiren poesías de las inspiradas poetisas senyoras Massanés y Moncerdá y dels senyors Ubach, Guimerá, Soler, Vidal, Careta, Verdú, Garriga, Franco, Palou, Boter, Catarineu, Fayos, Masriera, Company y Casademunt, esent totas elles molt aplaudidas.

Amenisaren la vetllada tocant escullidas pessas musicals en lo piano, los senyors Bosch (pare y fill) Daniel y Pujol.

La Junta del *Centre Graciense* obsequiá als invitats ab un espléndit refresch.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DE JAYNE pera curar las calenturas, las febres intermitents y remitentes, etc. Aqueixas enfermetats penosas están molt generalment desarreladas per aquest remey quant se'l pren seguint á la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIARS REA, disentería, cólera-morbo y las debilitat, de istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Balsam Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindréu alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAR PROMTE L'AUFECH probéu l'Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contracció convulsiva dels conductes respiratoris y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassen. Pera la tos ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficiós, mentres que pera totes las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota tos y costipat obstinat.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

DIARI D'UN «TURISTA» EN SUISSA

Carta décima.

CONSTANSÁ II d' Agost de 1880.

Aquest dematí á Neuhausen he deixat esparverat al criat de la fonda, que al venir á cridarme, ja ha trobat lo auzell fora del niu. Estava feya rato en lo jardí donant lo derrer cop d'ull á la gran cascada. Al sortir del quarto, tot estava encara fresch de la rosada y l'auba comensaba tot just á clarejar, matissant ab delicades tintas lo cel y la terra. Tothom dormia encara en l' *hotel* y no's notava cap moviment ni en las barquetas del riu ni en las ferreries y casas de sas voras: sols algun auzell se veya saltarde tant en tant de branca en branca y sos alegres crits éran los únichs que rompien la uniformitat persistent, intensa y abrumadora del clam aixordador del saltant. Saludo ab efusió lo sol naixent que 'm promet un dia magnífich y m' despedeixo del venerable riu, que ab tanta sanch ha vist amaradas sas disputadas voras, desitjantli pau y sosiego pera sempre mes.

A las 7 del matí sortia de Neuhausen ab lo ferro-carril badense. Lo paissatge fins á Constansá es pla, pantanós y monòtono; desde Randolphell la via bordeja contínuament la part del llach nomenada Zellersee, creuhant la llengua de terra que 'l separa del Ueberlingersee fins als peus mateixos de la gran ciutat episcopal, ahont havem arribat al punt de las nou. Lo primer que veig al baixar del vagó es un soldat prussià, ab lo casco de rúbrica y enrabat com si s'hagués empassat la baqueta, segons diu Heine; després dins de la ciutat, n'he vist molt mes: se coneix que ja no som á Suissa, ahont no se'n troban per remey.

Escas d'aprofitar lo temps, puig á la una haig de tornar á sortir y lo Bad-Hotel, ahont paro,

e troba fora de la ciutat. Me desdejuno lleugerament y m' en vaig ab lo Baedeker sota 'l bras, las ulleras penjadas á la esquina y la sombrilla estesa, porque cau un sol que torra. Prop de l' *hotel* y á la dreta, avants de passar lo riu, trobo un parch, petit pero delitosíssim: tot cobert de fina molsa, lo sombrejan tant sols sis ó set arbres superbos; una dotsena de niñeras xarrotejan sentadas á sos peus y no sé quantas dotsenes de criatures jugan, saltan y's revolcan sobre l' herba: es un quadro fet pera un pintor anglés, exhuberant de calma, de alegria y d' expansió, lo únic simpatich qu' he trobat en aquesta ciutat-momia, que viu petrificada baix lo execrable recort de sa intolerancia y fanatisme.

Constansa efectivament es una ciutat trista en tota la extensió de la paraula: ni lo hermós llach á quin extrém N. O. s'als, ni sos arrabals ben cultivats, ni sos ombrívols passeigs ni las graciosas montanyas que al S. y S. O., limitan son horizont, poden alterar aqueixa impressió de melancolia. En primer lloch, de 40,000 habitants que tenia allá per los sigles XIV y XV, quan era vila lliure y en lo ple del domini episcopal, ha baixat á 10.000, oferint per tant lo aspecte d' un immens casal abandonat; á la magnificencia semi-real y guerreira de la cort de sos antichs prelats ha succehit, desde sa secularisació en 1802, lo quietisme y lo ensopiment y si algun moviment li queda encara, es lo dels batallons prussians allotjats en los vastíssims quartels alsats després de la guerra de 1870, ab los milions de Fransa, en un dels arrabals de la ciutat. Lo barri de Brühl, únic un tant alegre per esser compost de casetas modernas voltadas de grans jardins, es massa solitari y lo tétrich *Hussstein* ó Monument de Joan Huss, qu' en mitx d' ell s' aixeca; li imprimeix per la horrible forsa del contrast doble tristesa.

Quan un, en mitx de la verdor y de l' hombra de sos passeigs, assaboreix ab delicia un grat moment de oblit y de consol, s' als de sobte, sobre un clos de terra negra y carbonisada, aquella tosca pedra ab sa lacónica inscripció *hic perit Joannhis Huss A. D. 1414*, que ab fatídich llenguatje ve á recordar que allí, en aquell mateix clos tancat avuy per una barana de ferro, tingué cumpliment la tremenda sentencia del concili; que allí, voltats de una turba fanática é implacable, que omplia la immensa plassa convertida avuy en florit joyell de la ciutat, moriren cremats dos semblants nostres, á qui no pogué protegir lo quint manament porque eran dos reformadors, dos heretjes; Johan Huss y son deixeble Geróni de Praga. En la sequeda del epitafí hi ha alguna cosa que glassa l' cor sols l' eura centenaria, estretament abraçada á la pedra, dona allí una mostra de amor; la ciutat sembla no haverse adonat encara de que falta allí alguna frase caritativa, algun recort piados. Jo l' dedico silenciosament á las víctimas y passo avant capificat, pensant en lo dia hermós en que la humanitat practicará aquell sublim precepte: «estimeuvs los uns als altres com germans.»

Pera distraurer un poch al lector de meditacions que desdiuhen d' un viatje de recreo, torném á la tirallonga insípida dels itineraris: *similia similibus*, com afirma lo famós Hannehmann. Estavam en lo parch devant del Bad-Hotel. Corrent. D' aquí al pont del ferro-carril, ab cinch vías, separadas per baranas de ferro, dues pera l' carril una pera 'ls cotxes y dues pera 'ls viandants: de monumental aspecte ab sas quatre estàtuas de granit, ofereix una preciosa vista sobre l' llach de Constansa. Desseguida á la Catedral, monument d' estil románich á excepció de la torre, que es górica y de construcció quasi contemporánea (1850-57): uns clàustres rónechs en l' ala del N.; una capella á la esquerra del altar major ab una elegant escala de caragol y un gran retaule esculpit; la nau sostinguda per 16 pilans monolítichs, mal-hauradament pintats de groch; una orga, del renaixement, riquíssima, y las dues portas de la entrada principal, obra mestra de talla, que presentan en vint compartiments tot lo

nou Testament: veuse aquí lo que hi ha de notable. Lo temps no m' permeté pujar á la altíssima torre pera veurer lo immens plá de Constansa ab lo llach y lo Rhin que d' ell se escapa. La hermosa iglesia de Sant Esteve, górica pura del sigle XIV, no m' reté tampoch més que un moment; lo llach passeig que enfila son portal es lo que conduheix al monument de Huss ja esmentat. La estació del carril es també górica y bastant original la atrevida torre que la corona; prop d' ella la Factoría, immens y pesat edifici, situat en lo moll, quins baixos serveixin de dipòsit comercial y quin primer pis, tot d' una nau, es la mateixa sala ahont se reuní en 1414 lo famós concili de Constansa. Aquesta sala, gran però no grandiosa, té 'l sostre massa baix per sa extensió y l' sosté ab innumerables y feixuchs pilans de roura sens la mes petita ornamentació; lo mellor que té son las pinturas al fresch, en que encara s' trevala, y que representan escenes capdals de la historia de la vila; una d' elles, la entrada triunfal del Emperador Guillém y del exèrcit alemany després de la campanya de 1870. En lo segon pis hi ha una Exposició india y xina, abundantíssima en llibres, mapas, vistes y fotografías, manuscrits y periódichs, armas, mobles, trajes, instruments de música y d' alta classe, màquinas, etc., etc.: fou pera mí una agradable sorpresa y un bon despido de la ciutat.

Era més de mitx dia y necessiva *lastre*; al Bad-Hotel, donchs, avans no s' fassí tart, á esmorsar y fugir. A la una en punt se m' endú lo tren y abandono la ciutat, entrant de seguida altra volta en Suissa, puig que está en lo extrém meridional de la frontera del gran ducat de Baden. Queda, donchs, tancat lo breu paréntesis que havém fet en la terra alemanya.—A.

Habana 14 Agost.

Lo dia 9 d' aquest mes tingué lloch una reunió del parit lliberal pera conmemorar l' any de sa fundació; reunió que ha sigut un succès per l' importància que ha revestit, esent presidida per la Junta central del mateix partit en plé. La escullida concurrencia que hi assistí demostrá la vitalitat del partit que feya temps ni daba senyals de vida. Després lo secretari senyor Govin doná compte dels treballs fets durant l' any anterior; afirmá que l' autonomia era, com sempre, 'l crèdo polítich del partit, y tan encarnat estava en aquest principi que sens ell creya no tindria lo partit rahó de ser. Lo govern del pais per lo pais,—deya l' orador,—es la fórmula de nos tristes aspiracions. Molt aplaudidas foren aquelles manifestacions, així com també las dels individuos que l' segueien en l' us de la paraula, que foren los senyors Surís, president de la Junta provincial de Santa Clara; en Saladrigas y en Compte, aquest últim orador de paraula fácil y pensaments elevats que logrà electrizar al auditori. Va terminar lo senyor Galvèz, president de la Junta, qui feu declaracions explícitas; unitat nacional, autonomia, partit esencialment local y lliberal sense restriccions, foren las manifestacions fetas per lo president y escoltadas ab agrado per la concurrencia que aplaudí llargament. En mon concepte mereixen la enhorabona, tant lo partit lliberal com los organisadors de la reunió. No cal pas dir que los diaris conservadors parlan de tal reunió d' una manera com ja s' poden figurar. Si la paraula *llibertat* los fa por, qué no 'ls hi ha de fer la de *autonomia*!

A bordo del vapor-correu *Mendez Nuñez*, que surt avuy, va lo titolat major general Calixto García, lo brigadier Fonseca y tres mes dels que s' varen presentar ab ells; tots van á la Península desterrats. En cambi alguns dels setze que varen esser los que desembarcaren ab en Calixto han pagat ab lo seu cap sa temeritat. Suposo que ja sabrán que 'l segon d' en Calixto García, Pio Rosado, fou fusellat en Santiago fa uns quinze días. Crech que 'l general Blanco fa be d' enviar á en Calixto

y accompanyants desterrats en lloch de fuseillarlos, puig avuy se pot assegurar que estém en complerta pau, ja que res significa la petita partida d' en Carrillo, que encare queda.

Veurem are si 'ns donan la Constitució que tant temps nos tenen promesa. Pro no hi ha cuidado.

Poch moviment ha tingut lo mercat de sures, notantse alguna major demanda per purgats y mes quietut per las classes de centrifugas y sures de mel que tenen poca demanda; avuy se cotisa lo número 12 de 10 114 á 10 y mitx rals.

Los cambis apenas han tingut variació, notantse regular demanda. L' or espanyolha estat fluctuant entre 121 y 122 per 100 Pº.

Cambis cotisem:

Londres	60 d/lv	19 114	á	19 314	per 100 Pº.
Paris	60 d/lv	4 112	á	5	id.
Alemania	60 d/lv	3 114	á	3 314	id.
Espanya	60 d/lv	5 112	á	6 112	id. segons plassa y cantitat.

Los viures sense gran animació, habent tingut lo vi una sensible baixa; difficultat se obtenen per marcas corrents de 116 á 122 duros pipa.—Catalá.

Paris 5 Setembre.

La opinió de Fransa es unàime en aclarir la causa del document relatiu á las congregacions. Alguns órganos republicans semblan dubtar de que hi tinga la mes petita part lo ministre de Negocis extranjers, M. Freycinet, no obstant y recordar las declaracions fetas en Montauban; altres, en cambi, suposant que directament no hi hagués pres la mes petita part, preguntan si es nostre embajador en lo Vaticà lo qui ha negociat ab lo Papa las declaracions que tant satisfets deixaran á las congregacions. En cambi 'ls periódichs ultramontans mantenen ab firmesa las noticias que donaren sobre la participació que te en aqueix assumpto en Freycinet, per haber dirigit un despaig á M. Desprez, manifestantli que veuria ab gust que s' pugés obtenir del Papa un document d' un carácter tal que li permetés suspendre la execució del segon decret y esperar la lley d' associació. De manera que es lo mateix Freycinet qui provocá y solicita la declaració que fins ara han firmat uns cincuenta superiors de congregacions no autorisadas.

Afirmacions tant terminants fetas per la prempsa ultramontana, posan en molt mal terreno al president del Consell y l' obligarán á desmentir formalment unas asseveracions que 'l desacreditan per lo fiasco que ha fet en una qüestió, decidida ja per las eleccions de primers d' Agost. Vista la opinió del pais que demana 's procedeixi enèrgicament contra las congregacions, se fan en lo ministeri del Interior los treballs preparatoris per posar en execució 'l decret de 29 de Mars.

Se sab ja per telègramas, qu' ab gran entusiasme s'han celebrat aquest matí en Clermont-Ferrand las festas per l' inauguració de l' estàtua de Blay Pascal. L' arcalde de Clermont ha pronunciat un breu discurs, per dar las gracies á tots los que habian acudit á honrar aquella solemnitat, després de lo qual s' ha descubert l' estàtua entre 'ls acorts de la *Marsellesa* y las aclamacions del poble. Varios discursos han sigut pronunciats per monsieurs Mezieres, delegat de l' Academia francesa; Cornu, de l' Academia de ciencias; Janet, de l' Academia de ciencias morals y política; Bardoux, ardent admirador del gran pensador francés, y finalment M. des Essards que ha llegit una inspirada poesia. Lo cant patriòtic de la nostra nació ha terminat la ceremonia.

Ahir los republicans intransigents se reuniren á Clichy, per celebrar ab un banquet l' aniversari del 4 de Setembre, fetxa en que va caure del poder lo darrer Bonaparte. Lo banquet fou presidit per M. Blanqui, tenint á sos costats á M. M. Bologne y Lepelletier; hi assistiren unes cent cinquanta personas. La sala estava adornada ab trofeos de banderas tricolors, sobressurtint un busto de la

República. Al arribar als postres, se pronunciaren varios discursos, tendint tots ells á sembrar la desconfiança, ab motiu de l' actitud presa últimament per M. Freycinet en la qüestió dels decrets; actitud que s' va exagerar fins al punt de dir que 'l president del Consell s' abrassa ab los jesuitas, á espalldas del poble. Aquest es lo fruyt que treurá M. Freycinet de la seva política timorata y poch meditada. Ja hem dit, y no 'ns cansarérem de repetir, que si la transacció que 'l clero proposa s' arriba á realisar, lo govern s' entrega desarmat en mans de tots los seus mes encarnisats enemichs, que no tindrán per ell la mateixa compassió.—X.

París 6 de Setembre.

Lo Diari Oficial publica avuy una nota en que s' tracta de contestar á la opinió pública excitada per lo manifest de las congregacions, precedit de lo que digué en Montauban M. Freycinet, *Lo govern no ha pres ni respecte al Vaticà, ni respecte al Nunci apostòlic, ni respecte á ningú, compromís de cap classe relativu á la execució dels decrets. La seva llibertat d' acció es entera y sus resolucions no depenen sino d' ell mateix.*

Pero la vritat es que aquesta declaració es insuficient; la serietat del govern està compromesa. No podrá surtir de la situació anómala en que s' troba, sino cumplimentant ab vigor y decisió 'l decret de *conformarse á las lleys, ó abandonar la Fransa*. Deben dintre 'l terme senyalat demanar la autorisació que las lleys exigeixen; en cas contrari debia 'l govern disoldrelas. Desde 'l 30 de Juny en que espirá 'l plasso concedit, han transcorregut més de dos mesos, y 'ls síntomas no indican pas que s' tracti de disoldrerlas, sino que poden continuar eludint las lleys y burlantse dels decrets del ministeri. No basta, per lo tant, la declaració que ha aparegut en las columnas del *DIARI*; es precis é indispensable 'l cumpliment del decret. Fransa vol véure 's llibre de congregacions religiosas, y si M. Freycinet no té 'l valor suficient per lluirarla 'n, deurá retirarse y deixar lo lloch á un altre que s' distingeixi per sa energia.—X.

Pineda 6 de Setembre.

Encara que ab retrás, vaig á ressenyar en breus paraulas, com s' ha passat aquest any, la festa major de Pineda.

Sabut es de tothom, que aquesta es una de las mes concorregudas de la costa; mes aquest any, que s' preparaba á ser encara mes qu' al tres per escaures en diumenge vingué per tras tornarho en molta part, la pluja que caigué desde 'l matí, impedint la influencia de forasters y perjudicant á la munió de firayres, que habian vingut ab la esperansa de fer negoci.

Respecte á las festas, li diré que per tota diversió teniam un bonich y espayós embelat que ab tot esbarjo podian ballarhi algunas dotzenes de parellas, pero, que no s' pogué aprofitar degudament á causa del fangueix que s' hi produví.

Lo segon dia, pot dirse en vritat que fou lluhit lo ball y en l' embelat sortiren á fer gala de sus gracies y sos mellors trajes, las mes bonicas noyas de Pin da, sens contar un bon número de forasteras.

Lo tercer dia, y aqui es lo bonich del cuento, vist l' empresari que 'l dia anterior tingué bona acceptació, tractá de pujar lo preu d' entrada pe'ls homes y 'l resultat fou que, en vista d' aixó, lo poble en pes protestá en contra; y en resum, fins al final de la primera part ó siga allá á mitja nit, no hi havian mes que deu individuos dintre; mentres que si per part del empresari no hi hagués hagut tanta exigència, l' embelat s' haguera omplert de gom á gom com lo dia anterior.

Lo quart dia, en una de las sales de ball, n' hi hagué un de societat que per sa gran unió y bonas maneras, meresqué 'l nom de principal de tots los qu' á Pineda s' han donat.

Avans d' ahir vingué á embarrancar entre Calella y Sant Pol, un brik-barch, que segons diuhen, havia sortit de Marsella carregat de vins y licors pera Rio-Janeiro y que, gracies á que 'l temps continuá bó, 'l barco no vingué á trossos á la costa y aixis se pogué treure l' aigua que portava dins y sortir ahir cap á Barcelona remolcat per un vapor.

Lo Corresponsal.

Agramunt 8 de Setembre.

Los dias 12 y 13 del present mes celebra sa festa major aquesta liberal vila, la qual promet ser mes animada que 'ls. anys anteriors, puig al efecte s' han alsat dos luxosos embalats, á si de que 'ls molts forasters que vingan á honrarnos quedin satisfets.

Las orquestas de un y altre son á qual mes acreditadas.

Ademés de aixó en la vigilia donarán concerts en lo Café Salon y altres cafés, y en los dias següents 12 y 13, á mes de correr la correda com es costum y de fer las sorts dels cantis, paella, tina, cucanya, sachs, etc., etc.. se donarán al vespre dues bonicas y variadas funcions de teatro.

En un dels dias citats, se dispararà un bonich ramillet de fochs artificials y si lo temps ho permet se alsarà un globo aereostàtic.

Respecte á las cullitas, si be la de cereals no ha satisfet los desitjos de la majoria, en canbi la del ví promet ser abundanta, gracies á que hem tingut la sort fins avuy de no véurens assotats per aqueixa plaga de peregradas que per tot arreu han descarregat.

Lo Corresponsal.

Comunicat

Berga 5 Setembre 1880.

Sr. Director del DIARI CATALA.

Senyor Director del DIARI CATALA: Apreciable amich y correligionari; com á amich y suscriptor y com entusiasta de molt temps per las ideas que ve sostenint lo DIARI CATALÁ, me prench la llibertat de solicitar un petit espay pera contestar á la correspondencia de Prats de Llusanés que ab tanta sorpresa com disgust he vist insertada.

Ja saben, quan menos per referencia, que aquí predomina l' element ultra-clerical, per qual motiu sempre sortirà guanyant en tots los cassos que tinga d' intervenir per lo mateix que supera als liberals, comprendent baix tal dictat á quants suspiran per lo progrés. Per aquest motiu no deixem perdre ocasió per anar guanyant terreno per mes que s' haja de conquistar pam á pam, al efecte de aproximar tot lo possible lo dia del triomfo de las ideas salvadoras de la civilisació moderna.

A semblant fí, en la present lluya electoral nos habem decidit en pro de don Manel Farguell, persona que no representa cap partit polítich pero que per sa inteligencia, per sa posició y per sos bons desitjos no dubtem representar dignament al districte en la Diputació Provincial y 'ns dará la mà pera combatir la reacció, que tant descaradament nos fa la guerra baix lo nom de 'n Albert Faura.

Puch assegurarli, sens temor d' esser desmentit, que 'n Faura es lo candidat que en lo districte de Berga representa al partit reacionari y que apoyat per tots los *caciques* que pretenen ressucitar lo feudalisme, de comú acort, posan en práctica tots los medis pera obtenir lo triunfo del Sr. Faura, dihen que la religió está perduda y fins que s' condempnarán aquells que no votin al citat senyor.

En canbi lo senyor Farguell, jove de 25 anys que ve rodejat del prestigi de son pare (Q. E. P. D), y de las bonas qualitats que tothom li reconeix, representa lo progrés, baix tots conceptes, en lo districte y ve apoyat per

quants desitxan la regeneració del país y la emancipació del treball. — Rafael Joaquim Penina.

Butlletí polítich

ELECCIONS PERA DIPUTATS

PROVINCIALS.

Lo resultat obtingut en las eleccions d' ahir, es lo següent:

Districte primer.

	1.º y 2.º dia	3.º dia	Total
	Secció 1.ª	Secció 2.ª	Total
D. Manel Porcar	182	160	376
» Pere Pous	44	33	86
» Cristófol Taltabull	11	6	36
Vots perduts			1

Hi prengueren part, 262 electors.

Districte quart.

D. Domingo Sert	104	53	81	238
» P. Fernandez Balmes	10	11	21	
» Manel Rovira		2	2	

Hi prengueren part 147 electors.

Districte quint.

D. Joseph Vilaseca y Mogas	164	14	106	284
» Manel Leonor	3	2	1	6
» Modesto Canals			3	3

Hi prengueren part 126 electors.

Districte sisé.

D. Domingo Call	226	68	135	429
» Joan Martí Thomas	12	2	2	16
Vots perduts	2	1		3

Hi prengueren part 208 electors.

Districte octau.

D. Odon Ferrer	118	23	23	164
» Eduart Gibert	28	12	8	48
» Manel Angelon	2	4		6

Hi prengueren part 70 electors.

Número total dels electors (?) que prengueren part en los tres días d' eleccions, 1727.

Resultat de las eleccions del Comité democràtic històrich, celebradas en lo dia d' ahir.

D. Miquel Baltá. . . 521 vots.

» Joan Plá y Mas. . . 520 »

» Gonsalo Serraclará. 513 »

» Ramon Aguiló. . . 502 »

» Anton Carner. . . 501 »

» Rafel Boet. . . . 500 »

» Narcís Buxó. . . . 486 »

» Baldomero Lostau. 430 »

» Valentí Almirall. . . 265 »

Suplents.

D. Anton Vila. . . . 506 vots.

» Agustí Ferrer. . . . 501 »

» Miquel Prim. . . . 501 »

» Demetri Danyans. . . 453 »

Lo Comité democràtic històrich de Sant Feliu de Guixols quedá constituit lo dia 6 del actual en la següent forma:

President.—D. Ramon Salvat.

Vice-president.—D. Genís Vidal.

Tresorer.—D. Josep Irla.

Vocals.—D. Agustí Figueras, D. Salví Puig, D. Ramon Cruz, D. Antoni Cruz.

Secretaris.—D. Pere Puig Calzada y don Joan Aurich.

Després de quedar constituit aquest Comité, acordá per unanimitat nombrar president honorari á D. Francisco Pi y Margall.

Secció Official.

Empresa concessionaria d' aigües subterráneas del riu Llobregat.—Se treu à pública subasta la excavació d' un kilòmetre de rech y terraplé de la matcixa, desde la segona casa-máquinas darrera la Casa Rigalt fins lo tercer deposit en Coll de Finestrelles, la qual tindrà lloch lo dia 11 del corrent à las 11 del dematí. Los planos, plech de condicions y modelo de proposició estarán de manifest en las oficinas de l' Empresa desde lo dijous próxim dia 9, admitentse proposicions en plech clós fins l' hora de la subasta.—Barcelona 5 Setembre de 1880.—Per l' Empresa.—Lo Administrador, F. Vila.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueix en lo dia de la fetxa.*

Director de L' as d' Oros, Barcelona.—Miquel Torrentó (Chile), Faltal.—Joseph Lalé, Wangarnu.—Francisco Fernandez, Manila.—Joseph Aguirre, idem.—Rafel Rodriguez, id.—Joseph Lasarte, idem.

Barcelona 7 Setembre de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís María Zavaleta.

Caixa d' ahorros de la província de Barcelona.—Han ingressat en la fetxa de aqueix dia 49.316 pessetas procedents de 1329 imposicions essent 91 lo número de nous imponentes.

Se han tornat 26883 pessetas 54 céntims à petició de 170 interessats.

Barcelona 5 Setembre de 1880.—Lo Director de torn, Francisco de P. Rius y Taulet.

Durant lo present mes de Setembre deuen presidir las operacions d' aquesta Caixa de Ahorros en concepcie de Director de torn lo senyor don Francisco de P. Rius y Taulet y de Vocals los senyors don Lluís Sagnier y Nadal y don Francisco Esteve y Sans.

Caixa d' ahorros de Tarrasa.—Han ingressat en la fetxa d' aqueix dia, 519 pessetas procedents de 20 imposicions, essent 1 lo número de nous imponentes.

Se han tornat 1700 pessetas oo céntims à petició de 5 interessats.

Tarrassa 5 de Setembre de 1880.—Lo Director accidental, Joseph Salas.

Caixa d' ahorros de Sabadell.—Han ingressat en la fetxa de aqueix dia 3046 pessetas 50 céntims procedents de 272 imposicions, essent 7 lo número de nous imponentes.

Se han tornat 2939 pessetas 27 céntims à petició de 10 interessats.

Sabadell 5 Setembre de 1880.—Lo director Anton Roca.

Caixa d' ahorros de la vila de Gracia.—Han ingressat en la fetxa de aqueix dia 177 pessetas procedentes de 62 impositors, essent o lo número dels nous imponentes.

Se han tornat 59 pessetas à petició de 1 interessat.

Gracia 5 Setembre de 1880.—Lo director de torn, Diego Perez.—Lo Secretari, Manel Andreu.

Verificadas las operacions de fi d' any, queda obert lo despatx tots los diumenges de 10 à 12 del dematí pera imposicions y reintegros.

Pre idirán las operacions de la Caixa en lo pre-

sent mes, Director don Pere Jaume Carreyn, suplent don Anton Bosch y vocal don Francisco Jené.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Jirmsby corbeta austriaca Maria ab carbó.
De Santander y cscalas vapor Gljon ab ferro.

De Palma vapor Lulio ab efectes.
De Cullera llaud Maria Angela ab arrós.

De Christiansund polacra goleta noruega Avance ab bacallá.

De Cagliari polacra italiana Cesar Augusto ab carbó.

Además 5 barcos menors ab fruya.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, París y Londres, del dia 7 de Setembre de 1880.

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid París y Londres.

Madrid.—Consolidat interior . . . 21'15

París.—Consolidad interior . . . 19'65

Londres » interior . . . 20'12

BOLSÍ. (*Segons nota de la casa Espinach*).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat à 21'27 y 112 diners y 21'30 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

CAMINS DE FERRO DE CATALUNYA.—HORAS DE SORTIDA DELS TRENS

LÍNEA DE MATARÓ.

	Matí.			Tarde.				Matí.			Tarde.		
	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.		Hs.	Ms.	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.
De Barcelona al Empalme . . .	5				1	3·5							
De Barcelona à Arenys . . .	5	7·45			1	3·5	6						

LÍNEA DE GRANOLLERS.

	Matí.			Tarde.				Matí.			Tarde.		
	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.		Hs.	Ms.	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.
De Pera Portbou y Fransa (exclusivamente).	5·45												
De Pera Girona, Figueras y Cerbère (Fransa).	6·45				12·15	2·20	4·35						
De Barcelona à Granollers . . .	5·45	6·45											

Los trens que surten de Barcelona à las 5·45 matí y 12·15 tarde, y de Granollers à las 6·30 matí y 6·30 tarde enllassan ab los de la línia de Sant Juan.

SERVICE SUPLEMENTARI ENTRE BARCELONA Y SANT ANDREU PERA LOS DIAS DE FESTA.

SORTIDAS DE BARCELONA: 10, 11 y 11·45 matí; 12·35, 2·30, 3·15, 4, 5, 6, 6·45 y 7·40 tarde.

SORTIDAS DE SANT ANDREU: 10·20 y 11·20 matí; 12·10, 12·55, 2·50, 3·35, 4·30, 5·20, 6·20, 7·5 y 8.

LÍNEA DE TARRAGONA.

	Matí.			Tarde.				Matí.			Tarde.		
	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.		Hs.	Ms.	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.
De Barcelona à Tarragona . . .	5				3·15		9 nit.						
De Barcelona à Vilafranca . . .	5				3·15		9 nit.						
De Barcelona à Martorell . . .	5	7·45	12		2·15	5·35	9 nit.						

Los rellotges d' aquestes líneas s' arreglan pel Meridiano de Madrid ó siga 30 minuts avansats ab los d' aquí.

NOTAS.—Los trens que surten de Barcelona à las 5 matí y à las 9 nit enllassan en Tarragona ab altres que s' dirigeixen à Valencia; y los que surten de Tarragona à las 5·25 tarde y 9 nit estan enllassats ab altres procedents de Valencia.—Los que surten de Barcelona à las 5 matí y 3·15 tarde s' utilisan per seguir lo viatge per la línia de Lleida à Reus y Tarragona, esperant la sortida dels trens d' aquella línia.

FERRO-CARRIL DE LLEIDA A REUS Y TARRAGONA.—De Tarragona à Reus y Lleida.—Surten à las 9·5 matí y 5·10 tarde.—De Tarragona à Reus.—Surten à las 12·30 y 7·30 tarde.—De Reus à Lleida.—Surten à las 9·45 matí y 5·50 tarde.—De Lleida à Reus y Tarragona.—Surten à las 5·45 matí y 1·20 tarde.—De Reus à Tarragona.—Surten à las 4·40 y 8·58 matí, 2, y 4·28 tarde.

FERRO-CARRIL DE GRANOLLERS A SANT JOAN DE LAS ABADESSAS.—De Granollers à Sant Quirze.—Surten à las 7, 10 matí y à la 1·32 tarde.—De Sant Quirze à Granollers.—Surten à las 6·18 matí y 3·40 tarde.—De Vich à Granollers.—Surten à las 4·35 matí.

FERRO-CARRIL DE SARAGOSSA A BARCELONA.

	Sortida.			Entrada.				Sortida.			Entrada.		
	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.		Hs.	Ms.	Hs.	Ms.	Hs.	Ms.
De Barcelona à Manresa . . .	6	matí.	9	matí.				5·48 tarde.	6·36 tarde.				
De Barcelona à Saragossa . . .	9	»	7·45 nit.					6·07 matí.	11·45 matí.				
De Barcelona à Manresa . . .	12	»	8	tarde.									
De Barcelona à Manresa . . .	5·45	tarde.	8·45 nit.										
De Cervera à Lleida . . .	5·34 matí.												
De Huesca à Tardienta . . .	7·15 matí.		8·03 matí.										

Los rellotges de la línia estan arreglats ab lo Meridiano de Madrid ó siga 30 minuts avansats ab los d' aquí.

FERRO-CARRIL DE SARRIÀ BARCELONA.—TREN ACENDENTS.—SURTEN DE BARCELONA à las 5·30, 6, 6·30, 7, 7·30, 8, 8·30, 9·30, 10, 10·30, 11·30 y 12 matí.—Tarde: 12·30, 1·1·30, 2, 2·30, 3, 3·30, 4, 4·30, 5, 5·30, 6, 6·30, 7, 7·30, 8, 8·30 y 9.—TREN DESCENDENTS.—SURTEN DE SARRIÀ à las 5, 5·30, 6, 6·30, 7, 7·30, 8, 8·30, 9, 9·30, 10, 10·30, 11, 1

PARQUE DE LA MONTANYA.

Grant Hotel y Café-Restaurant situat en lo passeig de Sarriá á Sant Gervasi, lo millor siti escullit per distingits metjes pera restablir la salut; aiguas inmillorables, segons certificacions de quíichs competents, vents puríssims, vistes magníficas, situació 150 metros sobre l' nivell del mar, habitacions amobladas ab elegancia y al alcans de totes las fortunas, menjars á totes horas y de diferents preus; hi ha taula rodona y se serveix també á la carta. — S' admeten encárrechs pera grans dinars ó banquets.

CONSULTA

del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matris. Enfants malades ó casa de criaturas malaltas y Des Clíngues dedicat á las donas embarasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los dias festius de 9 á 11 del demati.—Cárme, 3, principal.

SÍFILIS

Bastarán dues ó tres ampollas de l'ROB DE PURATIU de BOCHET pera sa curació radical.—Ampolla 12 rals.—Consultas gratis. Tapineria, 30, farmacia.

VENEREO

PREMSAS

pera ví y oli. ESTRUJADORAS, SINIAS-ROSRIS, nou sistema. Vigas doble T de 0m25, 0m30, 0m35 y 0m40 d' altura.

Tallers de L. DUGROS Jne. Borrell, 32, Barcelona

RASPAIL

Ultim Manual de la Salut, lo mes complert de ttos, ab notas aclaratorias; diccionari de paraulas ténicas en castellá, catalá y francés; causas y defensas, gran farmacopea y casos práctichs, per lo Dr. Puigferrer. Método al que deuenen sa salvació molts desahuciats en tifus, tíssecs, venéreo, herpes, reumatisme, etc.—Se ven carrer de Sant Pau, n. 13, pis primer porta primera-

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja 'ls demés preparats de ferro per no tenii olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmacia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totes las farmàcias.—Preu 3 pessetas pot.

Marca de la fàbrica

CALSAT A MÁQUINA.

BARATURA SENS IGUAL.—Carrer de la Fustería, 5. Botinas pera caballer de 7 pessetas y mitja á 12. — Id. pera señora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fàbrica.

FÀBRICA DE OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA. TORELLÓ.

Gran depòsit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demés objectes de torneria.

Pera las demandas dirigirse á casa Sitjar-Torelló.

S' admeten anúncis mortuoris á preus convencionals per aquest «Diari». Hi ha una vinyeta especial pera 'ls que 'n vulgan.

TINTORERÍA ANTIGA DEL REGOMIR

(Al costat de la Capella de Sant Cristófol.)

Aquest establiment te l' honor de posar en coneixement de sos favoreixedors que dintre poch quedará instalat lo Complet Taller-modelo qual maquinaria ha sigut construïda en los tallers de M.M. Pierron y Dehaintre de Paris, lo que permetrà executar ab mes promptiu tot lo que confiat li estiga.

ESPECIALITAT EN ROBA D' HOME Y SEDERÍAS.

Carrer del Regomir 7 y 9, al costat de la capella de Sant Cristófol.

MORENAS.

Se curan radicalment per rebel·das que sian á tot altre medicament, ab la pomada «Rite» basta un sol pot per curarlas.

Se ven en Reus, en casa D. Tomás Rite, carrer de Sant Pere Alcántara, número 36, y s' envia franch de ports remitint son import en llibranda del giro mútuu.

Preu d' un pot, 5 pessetas.

GRAN FÁBRICA y depòsit de buatas: preus sumament mòdichs. Carrer Basea, núm. 44, primer. Maria Torns y fill, Barcelona.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa ofissina, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

GANGA.

Se venen dues casas novas situadas en l' Ensanxe d' questa ciutat, juntas ó per separat. Tenen jardí y aigua viva.

Donarán rahó en la llibrería de Teixidó y Parera, carrer del Pí, número 6.

MAGATZEM

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduhits.

EXACTITUT

SEGURITAT

RELLOTJES SEGURS.

de los mellors autors y fàbricas á preus may vistos
per lo baratos, assegurats per lo
rellotjer constructor

DON JOAN FELIU Y CODINA.

LO QUE NO SURT BO 'S CAMBIA

SE FAN TOTA MENA D' ADOBS ASSEGURATS PER DIFÍCILS QUE SIGAN

Plassa del Angel, cantonada á la Boria.

Enfer-
me-
tats
de la

MATRIS

Cárme, 3, principal.—Reb de 2 á 4.—Los días festius de 9 á 11 del dematí.

Provinentas del embrás, part, abort.—Tractadas per VIDAL SOLARES, doctor en Medicina y Cirujía de las facultats de Madrid y Paris.—Especialista en las referidas afeccions y antich metje estern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Piéte, dedicat al tractament de las enfermetats de la matriz Enfants Malades, ó assilo de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas.

TELEGRAMAS.

Noticias del exterior

Segons los darrers telegramas dels diaris extranjers.

Los nihilistas.—Persona que's creu ben enterada ha escrit al *Daily News* que gracias á la vigilancia de las autoritats dirigidas pel general Melikoff s'han descubert dues mines preparadas en la línia que debia recorre l'emperador de Russia en son viatje á Livadia. La una's troba en lo camí de ferro prop de Ekaterinoslav y l'altra en lo govern de la Táurida, no lluny de Simperofol. Estaban carregadas ab dinamita continguda en dues caixas d'igual grandaria y unides ab un fil elèctrich, pero sens comunicarse ab cap bateria.

Ditas mines foren descubiertas la vigilia del dia en que hi debia passar l'emperador. No obstant de que feya molt temps que 'ls nihilistas semblaba que descansaban, Loris Melikoff vigilá molt severament y arribá á descobrir y desbaratar un projecte que tendia á fer saltar los vagons en que hi anés lo Czar.

Una estàtua á Mazzini.—En Génova's colocá'l dia 5 del actual la primera pedra del monument que deu aixecarse á la memoria del gran patriota é infatiga le revolucionari Mazzini. A dita ceremonia hi assistiren numerosas societats obreras de Italia y delegats d'algunes d'extranjeras, habenthí regnat l'ordre mes complert.

Un meeting irlandés.—En Hyde-Park tingué lloch lo dia 5 una gran demostració irlandesa en contra del vot de la cámara dels lords, que retraxé'l bill de compensació á favor dels colonos irlandeses. Lo número de concurrents era d'uns 10,000 presidintlos M. O'Connor, acompañat de molts diputats d'Irlanda. Algunas disposicions han sigut adoptadas; pero la reunión acabá en mitx d'una gran confusió y destruhint lo tribunal dels oradors.

Telegramas particulars

Madrit 8, á las 5'15 tarde.—Lo dilluns fondejá en Manila lo vapor «Valencia»; lo dimarts arribá lo «Magallanes» á Singapore, ab rumbo á Espanya.

La *Gaceta* publica la llei autorisant la concessió d'un ferro-carril de Menjibar á Granada; varios indults; lo ascens del senyor Topete á vice-almirant; una real órde senyalant 3,272 pesetas de encabessament de consums al poble de Illusa, província de Barcelona, y una circular del govern francés sobre los vins preparats ab guix.

Bolsí.—Consolidat, 21'07.

Madrit 8, á las 6'30 tarde.—Lo senyor Moyano ha contestat á sos amichs que conserva la conseqüència religiosa, deixant en llibertat d'acció á aquells que li han consultat.

Se creu que lo Directori desetxará la idea de gestionar en altas regions pera abreviar lo terme de la reunió de las Corts.

Lo correu de Filipinas dona detalls horroirosos del últim terremoto.

Madrit 8, á la 9 nit.—Las nobas probas que s'han executat en lo pont de Logronyo han donat satisfactoris resultats.

La suscripció oberta pera aliviar la sort de las víctimas del hundiment va en augment.

En lo Consell de demá, que será presidit pe'l Rey, quedará firmat l'indult del reo Folch.

Paris 8.—(Per lo cable).—Las negociacions que s'han vingut seguint entre las potencias pera acordar lo relatiu á la projectada demostració naval, han donat per resultat la mes completa intel·ligencia entre elles. A conseqüència d'aixó lo ministre de Marina ha donat órdres á Tolon pera que sardin d'aquest port pera anar á incorporarse á l'esquadra combinada que fondejá en Ragussa, dos fragatas y un avis de vapor. S'espera que aquesta decisió per part de las grans potencias inspirarà á la Porta lo desitz de cedir en sa inútil resistencia als acorts d'aquellas.

NO MES CABELL BLANCH.

TINTURA LLADO.

Es la única pera tenir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratori químic de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boquería, 26ª primer, Barcelona. Madrit, carrer Major, 41, droguería.

VENDA

Se ven una prempsa, ab car-gol de fusta, per un preu sumament mòdich. Carrer Nou de la Rambla número 69, interior. (Taller de Tintorería.)

No compre u llets tornejats, su-miers y catres, sens avans veure lo magnífich y variat assortit de Joan Pelegrí, carrer de Fontanella, 38, can-tonada á Junqueras.

Londres.—En las minas de hulla de Seham ha ocorregut una explosió de grison, per resultat de la qual han perescut 180 miners.

BUTLLETÍ ASTRONÒMIC
per I. Martí y Turró. 9 Setembre 1880

PLANETAS	SOL.	Lluna.	Mercuri.	Venus.
al MERIDIÁ	11h 57' M	3h 49' T	11h 34' M	0h 57' T
Marte.	Júpiter.	Saturno.	Urano.	Neptuno
0h 53' T	1h 54' M	2h 35' M	11h 31' M	3h 35 M

ESTRELLAS	Polar.	Aldebará	Cabra.	Rigel.
al MERIDIÁ	2h 12' M	5h 17' M	5h 35' M	5h 56' M
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus
6h 36' M	7h 27' M	Sh 14' M	8h 21' M	10h 49' M

Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega.	Altair.
2h 06' T	2h 58' T	5h 10' T	7h 20' T	8h 32' T

PLANETAS y constelacions en que's troba.	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
Leo.	Virgo.	Virgo.	Piscis.	
SATURNO.	Urano.	Neptuno.	Sol.	luna.
Aries.	Leo.	Aries.	Leo.	Libra

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.